

HandläggareMalin Wadeborn-Loohufvud
Telefon: 08-50815044**Till**Skarpnäcks stadsdelsnämnd
2025-06-12**Motion om att säkerställa att barn med autism
inte hamnar i kläm mellan stad och region**

Svar på remiss från kommunstyrelsen, KS 2025/365

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

En remiss gällande motion av Ismail Ali (C), Kristin Jacobsson (C) och Claes Nyberg (C) om att säkerställa att barn med autism inte hamnar i kläm mellan stad och region har inkommit för yttrande. I motionen föreslås att kommunfullmäktige beslutar att Stockholms stad upprättar en gemensam rutin med regionen gällande förskolebarn med autism, och att förskolebarn med autismdiagnos får samordnade och likvärdiga insatser baserat på socialstyrelsens rekommendationer. Den nya rutinen föreslås inkludera hur samordning kan behållas vid övergång till grundskola och/eller till fristående huvudman inklusive informationsöverlämning både av medicinsk och pedagogisk bedömning.

Förskolans verksamhet bygger på en inkluderande undervisning baserat på läroplanens intentioner för alla barn, men också anpassningar utifrån barnets behov. *Mångsidigt intensivt inlärningsprogram* baseras på vetenskapen tillämpad beteendeanalys (TBA) och erbjuds via Habilitering och hälsa, Region Stockholm. Programmet är specifikt i sin utformning då det ställer krav på att medarbetare i förskolan har rätt kompetens kring barn med autism. Vilken kompetens förskolans medarbetare har inom autism ser olika ut. Barnets förskola behöver ha ett särskilt rum för denna typ av behandling där det går att arbeta ostört del av dagen. Förskolans huvuduppdrag är att bedriva undervisning. Förskolan har ett tydligt samverkansuppdrag och samverkar med bland annat regionen och habiliteringsverksamheter i handledande situationer kring enskilda barn. Sjukvård, hälsa och habilitering ingår dock regionens uppdrag.

Förvaltningen ser utmaningar att agera utförare åt regionen avseende vissa omfattande behandlingsinsatser. Förvaltningen anser att det är viktigt att förskolan fortsatt erbjuds kompetensutveckling för att stärka personalens kunskaper inom det specialpedagogiska området. Förvaltningen ser att det skulle vara gynnsamt för aktuella barn om regionen kunde bidra med nödvändig kompetens och resurser för genomförandet av den delen av träningsprogrammet som sker i förskolans verksamhet. Förvaltningen ser att det skulle vara bra med gemensamma riktlinjer inom Stockholms stad gällande hur förskolan ska förhålla sig till omfattande insatser i samverkan med regionen och hur dessa ska verkställas.

Bakgrund

Stadsdelsnämnden har mottagit remiss från kommunstyrelsen motion om att säkerställa att barn med autism inte hamnar i kläm mellan stad och region, KS 2025/365. Remissen ska vara besvarad senast den 26 augusti 2025.

Ärendet

En remiss gällande motion av Ismail Ali (C), Kristin Jacobsson (C) och Claes Nyberg (C) om att säkerställa att barn med autism inte hamnar i kläm mellan stad och region har inkommit för yttrande. Insändaren lyfter att mångsidiga intensiva beteendeinsatser kan vara helt avgörande för att barn med autism ska kunna lära sig att kommunicera, bli självständiga och bättre förberedda för skolan och samhället. Arbetssättet bygger på ett samarbete mellan habiliteringen, förskolan och barnets vårdnadshavare. Träningen syftar till att lära barnet att kunna använda inlärd strategier i sin vardag. I motionen lyfts socialstyrelsens nationella riktlinjer för ADHD och autism. Rutin för stöd till förskolebarn som Uppsala kommun tagit fram tillsammans med Region Uppsala belyses även.

I motionen anges att rektor kan neka insats från Autismcentrum och att Stockholms stad bör upprätta en gemensam rutin med regionen. Detta för att säkerställa att barn med autism inte riskerar bli utan evidensbaserad träning. Det är, enligt motionärerna, också centralt att arbetet kan fortsätta på ett sammanhållet sätt vid verksamhetsövergångar mellan förskolor, grundskolor, andra skolformer eller till fristående huvudman. Både medicinsk information, bedömning av habiliteringens progression och relevant pedagogisk bedömning ska följa med på ett strukturerat sätt.

Insändarna föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

- Att Stockholms stad upprättar en gemensam rutin med regionen gällande förskolebarn med autism, med syfte att tydliggöra ansvarsfördelning och möjliggöra samsyn mellan kommunens förskolor och regionens habilitering.
- Att säkerställa att förskolebarn med autismdiagnos får samordnade och likvärdiga insatser baserat på socialstyrelsens rekommendationer.
- Att den nya rutinen inkluderar hur samordning kan behållas vid övergång till grundskola och/eller till fristående huvudman inklusive informationsöverlämning både av medicinsk och pedagogisk bedömning.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom förskoleavdelningen. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen samt i pensionärsrådet den 5 juni 2025.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förskolans verksamhet bygger på en inkluderande undervisning baserat på läroplanens intentioner för alla barn, men också anpassningar utifrån barnets behov. Rektor är ansvarig för att alla barn i förskolan ges det särskilda stöd som barnets behov föranleder. Rektor ansvarar också för att arbetet organiseras på ett sätt som ger förutsättningar för såväl ett pedagogiskt innehåll som enskilda barns behov. Behovet är relaterat till vad som händer i mötet mellan barn, pedagoger och lärmiljön. Exempel på särskilt stöd kan vara handledning till arbetslaget, förändrade arbetssätt och rutiner, organisering av lärmiljöer, bildstöd, personalförstärkning för gruppen eller färre barn i en grupp. Inom förvaltningen finns ett stadsdelsövergripande barnhälsoteam som består av en familjebehandlare och en specialpedagog. Barnhälsoteamet ger personal och arbetslag handledning och stöd kring hur förskolorna kan anpassa utbildningen för alla barn.

Mångsidigt intensivt inlärningsprogram baseras på vetenskapen tillämpad beteendeanalys (TBA) och erbjuds via Habilitering och hälsa, Region Stockholm. Insatsen är behovsbedömd och programmet anpassas individuellt efter varje barns behov. Inom programmet får vårdnadshavare och förskolepersonal handledning från Autismcenter för att i barnets vardagsmiljö ge barnet träning inom flera olika utvecklingsområden parallellt.

Programmet kan vara aktuellt för barn som har svårigheter inom flera olika utvecklingsområden.

Programmet är specifikt i sin utformning då det ställer krav på att medarbetare i förskolan har rätt kompetens kring barn med autism. Vilken kompetens förskolans medarbetare har inom autism ser olika ut. Programmet ställer även krav på rumsliga förutsättningar på förskolan. Barnets förskola behöver ha ett särskilt rum för denna typ av behandling där det går att arbeta ostört del av dagen.

Förskolans huvuduppgift är att bedriva undervisning. Förskolan ska arbeta främjande för barns psykiska och fysiska hälsa med fokus på både barngruppen och varje enskilt barn. Förskolan har ett tydligt samverkansuppdrag och samverkar med bland annat regionen och habiliteringsverksamheter i handledande situationer kring enskilda barn. Sjukvård, hälsa och habilitering ingår dock regionens uppgift. Förvaltningen ser utmaningar att agera utförare åt regionen avseende vissa omfattande behandlingsinsatser.

Förvaltningen godkänner i vissa fall deltagande i *Mångsidigt intensivt inlärningsprogram* efter samverkan mellan rektor, vårdnadshavare och Autismcenter. En överenskommelse fattas om hur detta kan verkställas och vad som är rimligt inom förskolans verksamhet. Det är viktigt att belysa att Autismcentrum även erbjuder andra program som ofta fungerar bättre att kombinera med förskolans ordinarie uppgift.

Förvaltningen anser att det är viktigt att förskolan fortsatt erbjuder kompetensutveckling för att stärka personalens kunskaper inom det specialpedagogiska området. Förvaltningen ser att det skulle vara gynnsamt för aktuella barn om regionen kunde bidra med nödvändig kompetens och resurser för genomförandet av den delen av träningsprogrammet som sker i förskolans verksamhet.

Förvaltningen ser att det skulle vara bra med gemensamma riktlinjer inom Stockholms stad gällande hur förskolan ska förhålla sig till omfattande insatser i samverkan med regionen och hur dessa ska verkställas.

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Jonas Lauri
Stadsdelsdirektör
Skarpnäcks stadsdelsförvaltning

Johanna Hult
Avdelningschef
Skarpnäcks stadsdelsförvaltning

Bilaga

Motion om att säkerställa att barn med autism inte hamnar i kläm mellan stad och region

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Jonas Lauri, Stadsdelsdirektör	2025-05-07
Johanna Hult, Avdelningschef	2025-05-07